

14 lutego 1942. Armia Krajowa

14 lutego 1942 roku rozkazem Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych, gen. Władysława Sikorskiego Związek Walki Zbrojnej przemianowano na Armię Krajową. Liczebność organizacji wahała się w granicach 300 tys. członków, przy czym latem 1943 roku szacowano ją na rekordowe liczby 380 tys, w tym ok. 10 tys. oficerów. Była najsilniejszą i najlepiej zorganizowaną armią podziemną z działającymi w tamtym czasie w Europie. Komendant Główny AK podlegał Naczelnemu Wodzowi Polskich Sił Zbrojnych. Głównym zadaniem AK było prowadzenie oporu zbrojnego przeciwko okupantowi hitlerowskiemu oraz przygotowanie ogólnokrajowego powstania. Podstawowymi formami działania był sabotaż, dywersja, wywiad i propaganda, a także wydawanie konspiracyjnej prasy. Pod koniec 1942 roku coraz częściej dochodziło do działań partyzanckich. W styczniu 1944 roku gdy wojska sowieckie przekroczyły granice Polski, Armia Krajowa podjęła współpracę z oddziałami Armii Czerwonej tocząc walki z cofającymi się wojskami niemieckimi. Pierwsze kontakty polsko-sowieckie ujawniły rzeczywiste zamiary władz sowieckich, które nie godziły się na obecność polskich oddziałów partyzanckich i administracji cywilnej podległej rządowi w Londynie.

Sowieci swoje plany realizowali za cichym przyzwoleniem aliantów zachodnich. Rozpoczęły się aresztowania wódców Armii Krajowej. Wobec niemożności tych działań w dotychczasowym kształcie postanowiono rozkazem z dnia 19 stycznia 1945 roku rozwiąć AK. Po zakończeniu wojny członkowie odmówili dokonania demobilizacji i kontynuowała walkę z władzami komunistycznymi. Wódcy Armii Krajowej oraz innych organizacji byli prześladowani przez cały okres stalinowski. Wiele z nich zostało zamordowanych lub odbyło wieloletnie wyroki więzienia. Rehabilitacja wódców wykluczonych nastąpiła dopiero po upadku komunizmu w Polsce po roku 1989.